

Ahogy a nyelv csodái is. Pedig valójában milyen *praktikus* a nyelv! Már maga a tény, hogy hátrány az anyanyelvet feladni egy másik anyanyelvért, mert előlről kell kezdeni tanulóéletünket, amelyet értékesnek mondunk. Kevés az idő. Tehát nemzeti érzésünk *szent kényelmesség* is, ha úgy tetszik, nincs ebben semmi mitizálás és semmi misztikus. Ezzel csupán megvádolják a sanda erők.

Az anyanyelv választása például a latinnal szemben — nagyon is gyakorlatias lépés. Először is, az Rómához kötött, egy idegen hatalomhoz. Aztán kézenfekvő, hogy amiben a bennszülöttség, az autochton-lét lépéselőnye megvan — azt választjuk az ismeretlennel szemben. Az idegent az *ismert* haditámaszpontjáról célozzuk meg, sikerrel. A gyermek, amikor idegen nyelvet tanul — mintha az Anyanyelv Édenéből üzetnék ki, fáradságos a léte: orcáján veríték... Persze mégis meg kell tanulnia, de mennyivel könnyebb, ha ezt az anyanyelvi tudása fölünyes csúcsáról teheti. Összevetvén a dolgokat.

Szinte semmi sem mítikus és misztikus, holott temérdek dolgot mondanak annak! Illetve, ilyen vád éri e természetes dolgokat azok részéről, kik idegen szándék nyílt vagy álcás képviselői, hacsak nem épp ostoba sajátjaik. Úgymond: a „mieink”. Hisz ők tán még többen vannak.

Igen: minden dolog Janus-arca: racionális és irracionális oldal.

Egymás ösztönzői. Mint a racionális kereszténységen belül.

Igen: aktuális Tamási műve. Azt sugallja: MIHEZ KÉPEST? Mihez képest egyetemes ez vagy az? Mihez képest — „helyi érdekű”? Mert magunkhoz képest *sem* az.

Ő nem is érti, nem is értheti igazából ezt a torzsalkodást. Ő, aki autentikus művész. Hisz az analógiák határtalan képvilágában él. Hasonlók sodorják hasonlatokig. Hasonlattól hasonlatig. Márpedig minden hasonlat három elemből áll. Van egy dolog, amihez hasonlítjuk a *másikat*. Illetve, áll még „szemünk-ből”, amely észreveszi a hasonlóságot... Tekintetünket, átfogó, összekötő pillantásunk képviseli a nyelvben a MINT szó. Nos: a művész a MINT világában él. E Limeszen, mezsgyén..., ami birodalom... A *Mint* szó határolt ösvényén szemléli a határtalan mezőt, hegyeket..., a felkelő napot...

DIÓSZEGI BALÁZS RAJZA